

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **I. P.**
státní příslušnost Ukrajina
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29.12.2021, č. j. OAM-188/LE-VL12-VL16-PS-2021, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Včasnou žalobou se žalobce domáhá přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 29.12.2021, č. j. OAM-188/LE-VL12-VL16-PS-2021, ve věci zákonného zajištění cizince, jímž byl ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a dle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání jeho zajištění stanovena do 15. 4. 2022 (dále též jen „napadené rozhodnutí“).
2. Žalobce namítá především, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, zejména pak zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany se osobně hlásit Ministerstvu vnitra ve stanovené době. Vyhodnocení použitelnosti těchto opatření ze strany žalovaného považuje za nesprávné. Žalovaný se dle žalobce nedostatečně zabýval specifickými okolnostmi žalobcova případu, zejména nezohlednil jeho trvalý partnerský vztah na území České republiky. Rozhodnutí žalovaného v části týkající se zjištění o soukromém a rodinném životě žalobce považuje nepřezkoumatelné, protože žalovaný nikterak nezohledňuje, že od srpna 2020 sídlí společnou domácnost s partnerkou, občankou Ukrajiny, a její nezletilou dcerou, obě v postavení žadatelek o mezinárodní ochrany. K žalobě doložil nájemní smlouvu ze dne 23. 8. 2020, v níž s partnerkou figuruje v postavení nájemce, a lékařskou zprávu své partnerky o provedeném umělém přerušení těhotenství na vlastní žádost dne 17. 1. 2022. Žalobce dále nesouhlasí se závěry žalovaného, že jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána toliko s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalovaný dle žalobce nikterak nezohledňuje ostatní individuální okolnosti žalobcova případu, což má za následek porušení bodu 6 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále pro zjednodušení jen „návratová směrnice“), podle něhož mají být zohledněny i jiné skutečnosti, než je neoprávněný pobyt cizince. Žalobce má konečně za to, že při stanovení délky doby zajištění se žalovaný nezabýval specifickými okolnostmi souzeného případu, což má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnuje pobytovou historii žalobce, má za to, že jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána opakovaně a toliko za účelem vyhnout se hrozícímu vyhoštění či jeho pozdržení, přičemž ze správního spisu nevyplývá žádná okolnost, která by žalobci bránila v podání dřívější žádosti o azyl. Propuštěním žalobce by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Na území České republiky má žalobce přítelkyni, nesdílí společnou domácnost s občankou České republiky ani Evropské unie. Je rozvedený, na Ukrajině má celou rodinu a nezletilého syna, které finančně podporuje. Žalobce bydlí v X v pronajatém bytě, má zde označen zvonek. Po dobu pobytu v České republice pracoval ve stavebnictví, aniž by byl držitelem pracovního povolení či živnostenského listu, čehož si je vědom. Žalovaný nepovažoval za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky ve formě nelegálních pracovních aktivit a dlouhodobého neoprávněného pobytu na území České republiky, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní

ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Dále žalovaný odůvodnil délku doby zajištění stanovenou s přihlédnutím k průběhu řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu.

4. Ve vyjádření k žalobě ze dne 27. 1. 2022 žalobce navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Své rozhodnutí považuje za dostatečně konkretizované a individualizované, přičemž v podrobnostech odkázal na obsah spisového materiálu.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav:
 - žalobce podal dne 28. 12. 2021 opakovanou, v pořadí druhou, žádost o mezinárodní ochranu, již odůvodňuje ekonomickými problémy a obavami z vyhrožování ze strany soukromých osob v zemi původu. Druhým důvodem, proč podává žádost o mezinárodní ochranu, je dle tvrzení žalobce snaha legalizovat v České republice svůj pobyt s partnerkou, občanku Ukrajiny a žadatelkou o mezinárodní ochranu, s níž a její nezletilou dcerou, též žadatelkou o mezinárodní ochranu, sdílí společnou domácnost;
 - žádost o mezinárodní ochranu žalobce podává v blízké časové návaznosti na rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, ze dne 24. 12. 2021, č. j. KRPA-343159-11/ČJ-2021-000022-ZSV, na jehož základě byl žalobce dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění se stanovením doby zajištění na 40 dnů. Citované rozhodnutí je mj. důsledkem zjištění, že žalobce je nežádoucí osobou a nachází se v evidenci ENO s dobou platnosti od 30. 8. 2021 do 27. 3. 2023;
 - dne 7. 6. 2021 bylo pod č. j. KRPA-144223-11/ČJ-2021-000022-SV, rozhodnuto o správním vyhoštění, které bylo potvrzeno odvolacím orgánem dne 23. 8. 2021. Městský soud v Praze následně žalobu rozsudkem ze dne k 25. 10. 2021, č. j. 1 A 49/2021-37, s právní mocí k 14. 11. 2021, zamítl;
 - žalobce již v minulosti, konkrétně dne 10. 4. 2019, podal žádost o mezinárodní ochranu. Mezinárodní ochrana žalobci rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 9. 2019, právní moc k 8. 10. 2019, nebyla udělena;
 - co se týče pobytové historie žalobce a jeho osobních a majetkových poměrů, ze správního spisu je patrné, že žalobce poprvé přicestoval do České republiky již v lednu 2019, v dubnu 2019 podal výše zmiňovanou první žádost mezinárodní ochranu. V České republice pracoval po celou dobu ve stavebnictví, aniž by byl držitelem pracovního povolení či živnostenského listu, a část finančních prostředků posílal na Ukrajinu, kde má rodinu a nezletilého syna. V České republice bydlí v nájemním bytě s družkou, s níž očekával narození potomka, a její nezletilou dcerou. Žalobce nemá zdravotní problémy;
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a to v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V napadeném rozhodnutí přitom nezjistil takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.

7. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Jádrem přezkumu v souzené věci je rozhodnutí o zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to zejména z pohledu stěžejních žalobních námitek žalobce brojících proti absenci aplikace § 47 zákona o azylu zakotvujícího možnost uložení tzv. zvláštních opatření. Dále je žalobcem namítána nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu nedostatečných skutkových závěrů a odůvodnění co do možného zásahu zajištění do jeho soukromého a rodinného života, jakož i délky doby zajištění.
9. Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
10. Dle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době.
11. Krajský soud přezkoumal z pohledu žalobních bodů úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a tyto považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Napadené rozhodnutí ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami.
12. V projednávané věci byl žalobce napadeným rozhodnutím zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podmínky tohoto zajištění obsahuje shora citované zákonné ustanovení, přičemž předpokladem takového zajištění je, že vůči cizinci nelze uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu.
13. Ze správního spisu v projednávaném případě přitom vyplývá, že žalobci bylo uděleno správní vyhoštění rozhodnutím se zákazem vstupu na území členských států EU po dobu 16 měsíců, které bylo potvrzeno odvolacím orgánem dne 23. 8. 2021. Městský soud v Praze následně zamítl žalobcovu správní žalobu rozsudkem ze dne 25. 10. 2021, č. j. 1 A 49/2021-37, s právní mocí k 14. 11. 2021. Žalobce je ztotožněn s faktem, že se nachází v evidenci nežádoucích osob ode dne 30. 8. 2021 do 27. 3. 2023. I přes tuto

skutečnost, žalovaný z území České republiky nevystoupal a výkon správního rozhodnutí zmařil. Na území České republiky pobýval již od ledna 2019 a svůj pobyt se snažil legalizovat svou první žádostí o mezinárodní ochrany podanou v dubnu 2019, které nebylo vyhověno. Následně po svém zajištění za účelem realizace správního vyhoštění ze dne 24. 12. 2021 opětovně podává dne 28. 12. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Cizinec po celou dobu pobývá na území České republiky neoprávněně a v rozporu s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění. Soustavně zde též nelegálně pracuje.

14. Žalovaný v rozhodnutí správně poukázal na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, co byl zajištěn Policií České republiky za účelem správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Popis pobytové historie žalobce podaný žalovaným nebyl ze strany žalobce nikterak zpochybňován či vyvrácen. Je proto na místě se tázat, proč žalobce žádá o mezinárodní ochranu opakovaně a až cca po dvou letech od opuštění své země původu a poté, co je zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění, které porušuje a nerespektuje. Pokud by vskutku byly důvodem odchodu žalobce ze země původu obavy z pronásledování nebo vážné újmy, jak to předpokládá zákon o azylu, pak lze postup žalobce označit minimálně za nelogický.
15. Krajský soud se proto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána toliko s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, kterou žalovaný opřel také o skutečnosti sdělené samotným žalobcem. Ze správního spisu totiž nevyplývá žádná, ani hypotetická překážka bránící žalobci v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Naopak žalobce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu v České republice pobývá od ledna roku 2019 a pracuje zde ve stavebnictví. V dubnu roku 2019 podává první žádost o mezinárodní ochranu, které není vyhověno, a aktuálně, dne 28. 12. 2021, opakovanou žádost o mezinárodní ochranu s téměř totožným odůvodněním (přibývá toliko argumentace partnerským soužitím) v návaznosti na své zajištění a dřívější rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zcela evidentní, že žalobce měl dostatek času se volně pohybovat po území České republiky a podat žádost o udělení mezinárodní ochrany u příslušného orgánu. Určité prvky účelovosti konstatované žalovaným tak bezpochyby popisované chování žalobce nese.
16. Za těchto okolností je podle názoru krajského soudu vyloučeno použití mírnějších prostředků, neboť zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu předpokládá, že se žadatel o mezinárodní ochranu těmito zvláštním opatřením podřídí a že je bude dodržovat. V souzené věci je důvodné se domnívat, že jejich uložení nebude dostatečné k zabezpečení účasti žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Krajský soud tedy souhlasí se závěrem žalovaného, že použití zvláštních opatření předpokládaných § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné.
17. K žalobní námitce, že v napadeném rozhodnutí nebylo dostatečně zkoumáno a zohledněno jeho partnerské soužití, a nebyl tak brán jakýkoliv zřetel na jeho rodinný a soukromý život, krajský soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017-89, v němž kasační soud připomněl, že účelem institutu zajištění cizince podle zákona o azylu, jak je tomu v souzené věci, není realizace správního vyhoštění. Na rozdíl od případu zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců tedy žalovaný nebyl povinen zabývat se tím, zda správní vyhoštění či vycestování nepřiměřeně

nezasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele (srov. rozsudek ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2016-32, ve spojení s usnesením rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).

18. Je samozřejmě pravdou, že zajištění představuje omezení osobní svobody a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince, zajištění ovšem neznamená absolutní ztrátu kontaktu zajištěného cizince s jeho rodinnými příslušníky, neboť podle čl. 10 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (tzv. nová přijímací směrnice) je povinností členských států zajistit, aby rodinní příslušníci mohli se žadatelem o mezinárodní ochranu komunikovat a navštěvovat jej v podmínkách, které respektují soukromí. Podle § 81 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o azylu má cizinec ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku právo přijímat návštěvy, přijímat balíčky a peníze a přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení.
19. V projednávaném případě byl stěžovatel omezen na svobodě na délku 110 dní, což nelze považovat za dobu, která by mohla ohrozit udržení rodinného života stěžovatele. Nadto samotné zajištění neznamená úplnou ztrátu možnosti kontaktu s rodinnými příslušníky. Pouhé odloučení dospělého muže od partnerky z důvodu zajištění neznamená v kontextu souzeného případu nepřiměřený zásah do jeho soukromého života, přičemž samotné zajištění neznamená úplnou ztrátu možnosti kontaktu s partnerkou. Krajský soud v této souvislosti připomíná, že žalobce již od chvíle, kdy přicestoval do České republiky, nedisponoval žádným pobytovým titulem a byl či mohl si být vědom toho, že zde pobývá a pracuje nelegálně. Musel proto předpokládat, že dříve nebo později bude nucen vycestovat. Jeho soukromý život v České republice byl tedy od počátku nejistý. Z výše uvedeného je zřejmé, že vazby žalobce na území České republiky nejsou takové intenzity, že by jeho zajištění představovalo protiprávní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nelze pominout, že partnerka žalobce a její dcera jsou státními občany Ukrajiny a žadatelkami o mezinárodní ochranu. Délku a stabilitu jejich pobytu v České republice rovněž nelze předjímat.
20. Právě vypořádávanou žalobní námitku proto krajský soud seznal jako lichou a optikou výše uvedeného se nevypořádával ani s listinami k žalobě přiloženými.
21. Krajský soud se dále zabýval námitkou žalobce spočívající v tom, že žalovaný při vyhodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření vycházel pouze ze zdůvodnění žádosti a policejního spisu a nepřihlédl k jiným okolnostem.
22. Nelze pominout, že v žalobě nejsou zmíněny konkrétní okolnosti, které měl žalovaný ve věci žalobce opomenout posoudit. Žalovaný se dle názoru soudu vypořádal řádně se všemi klíčovými individuálními okolnostmi jeho případu. Závěry žalovaného nejsou rozporné ani s článkem 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění), či žalobcem citovanou preambulí návratové směrnice, přičemž byly v souzené věci zohledněny i jiné skutečnosti, než je neoprávněný pobyt cizince. Žalovaný

vzal v potaz individuální okolnosti žalobceva případu a jak výše uvedeno žalobce v žalobě ani neuvádí, konkrétně které okolnosti nevzal správní orgán dostatečně v úvahu. Uvedené skutečnosti i podle přesvědčení krajského soudu odůvodňují závěr, že zvláštní opatření by v tomto případě nebyla účinná a důvody zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu existují. Závěry žalovaného nelze vnímat izolovaně a nepřipustně je vytrhávat z obsahu celého odůvodnění.

23. Soud konečně nesdílí ani výhrady žalobce ohledně stanovení doby zajištění. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů dává možnost omezit žadatele o mezinárodní ochranu na svobodě na dobu do vycestování, maximálně po dobu 120 dnů. Stanovení délky zajištění v rozsahu 110 dnů v souzené věci žalovaný odůvodnil tak, aby jeho závěry bylo možné přezkoumat a nepřekročil meze správního uvážení nebo správní uvážení nezneužil. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na konkrétní i specifické okolnosti daného případu, na základě kterých rozhodl o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců.
24. Lze uzavřít, že odůvodnění napadeného rozhodnutí s přihlédnutím k obsahu spisu je dostačující, byť místy stručné, nicméně stále ob stojí při posouzení v testu své přezkoumatelnosti. Propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není dle názoru krajského soudu předpoklad, že by žalobce spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel a propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení. Krajský soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
25. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 8. února 2022

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně